T009 A HÀM IX (12) Q37-42-Tám Nạn-3

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH SOÁ 41

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Loäc uyeån2, nöôùc Xaù-veä, cuøng vôùi naêm traêm Tyø- kheo. Luùc aáy, A-tu-luaân Ba-ha-la3 vaø Thieân töû Maâu-ñeà-luaân4 phi thôøi5 ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân. Luùc aáy, Nhö Lai hoûi A-tu-luaân raèng: –Caùc ngöôi raát thích bieån lôùn phaûi khoâng? A-tu-luaân baïch Phaät: –Raát thích, chaúng phaûi laø khoâng thích. Theá Toân baûo: –Bieån caû coù phaùp kyø laï gì, maø caùc ngöôøi thaáy roài, laïi vui thích ôû trong ñoù? A-tu-luaân baïch Phaät: –Bieån caû coù taùm phaùp hieám coù neân caùc A-tu-luaân thích noù. Nhöõng gì laø taùm? Bieån caû raát saâu roäng. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù nhaát. Laïi nöõa, bieån caû coù ñöùc thaàn naøy: boán soâng lôùn, moãi soâng coù naêm traêm nhaùnh khi ñoå vaøo bieån lieàn maát teân cuõ. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù hai. Laïi nöõa, bieån caû ñeàu cuøng moät vò. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù ba. Laïi nöõa, trong bieån caû thuûy trieàu leân xuoáng ñuùng giôø. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù tö. Laïi nöõa, bieån caû laø nôi ôû cuûa caùc loaøi quyû thaàn; caùc loaøi coù hình, khoâng loaøi naøo khoâng ôû trong aáy. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù naêm. Laïi nöõa, bieån caû dung chöùa loaøi coù hình cöïc lôùn; hình haøng traêm do-tuaàn ñeán hình baûy ngaøn do-tuaàn cuõng khoâng trôû ngaïi. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù saùu. Laïi nöõa, trong bieån caû saûn xuaát nhieàu loaïi traân baùu khaùc nhau, xa cöø, maõ naõo, traân chaâu, hoå phaùch, thuûy tinh, löu ly. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù baûy. Laïi nöõa, ñaùy bieån coù caùt baèng vaøng, laïi coù nuùi Tu-di do boán loaïi chaâu baùu taïo thaønh. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù taùm. Ñaây goïi laø taùm phaùp hieám coù khieán cho caùc A-tu-luaân vui thích ôû trong aáy. Baáy giôø, A-tu-luaân baïch Phaät: –Trong phaùp Nhö Lai coù gì kyø ñaëc khieán caùc Tyø-kheo vui thích ôû trong aáy? Phaät baûo A-tu-luaân: –Coù taùm phaùp hieám coù khieán caùc Tyø-kheo vui thích ôû trong ñoù. Sao goïi laø taùm? Trong phaùp cuûa Ta ñaày ñuû giôùi luaät, khoâng coù haønh phoùng daät. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù nhaát, caùc Tyø-kheo thaáy roài vui thích ôû trong ñoù, nhö bieån caû kia raát saâu vaø roäng. Laïi nöõa, trong phaùp cuûa Ta coù boán chuûng taùnh. ÔÛ trong phaùp Ta laøm Sa-moân, hoï

1.

Paøli töông ñöông, A. viii. 19 Asurinda. Haùn, No 26(35).

Loäc daõ uyeån , khoâng roõ ôû ñaâu taïi Xaù-veä. No 26(35): Phaät ôû taïi Tyø-lan-nhaõ , trong vöôøn

2.

Hoaøng loâ . Paøli, ibid.: Veraójaøyaö, naôerupucimandamuøle. Ba-ha-la A-tu-luaân . No 26 (35): Baø-la-la A-tu-la vöông Maâu-leâ-giaù A-tu-la Töû

3.

, teân moät ngöôøi, nhöng trong baûn Haùn dòch naøy ñoïc laø hai. Paøli, ibid.: Pahaørado asurindo. Maâu-ñeà-luaân Thieân töû , xem cht. treân. 4

5. No 26 (35): Ñeán vaøo luùc ñeâm gaàn taøn.

khoâng coøn giöõ teân hoï cuõ, maø ñaët laïi teân khaùc6. Gioáng nhö bieån lôùn kia, boán soâng lôùn ñeàu ñoå vaøo bieån maø cuøng moät vò, khoâng coøn coù teân khaùc. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù hai. Laïi nöõa, trong phaùp cuûa Ta, caám giôùi ñöôïc cheá laäp laàn löôït tieáp noái nhau, khoâng vöôït thöù töï7. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù ba. Laïi nöõa, phaùp cuûa Ta ñeàu cuøng moät vò, ñoù laø vò taùm phaåm ñaïo Hieàn thaùnh8. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù tö, nhö bieån caû kia ñeàu cuøng moät vò. Laïi nöõa, trong phaùp cuûa Ta sung maõn moïi phaùp khaùc nhau: Ñoù laø boán YÙ ñoaïn, boán Thaàn tuùc, naêm Caên, naêm Löïc, baûy Giaùc yù, taùm Haønh chaân chaùnh. Caùc Tyø-kheo thaáy roài, vui thích ôû trong ñoù. Nhö bieån lôùn kia caùc vò thaàn cö truù trong aáy. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù naêm. Laïi nöõa, trong phaùp cuûa Ta coù caùc loaïi chaâu baùu nhö: Nieäm giaùc chi, traïch phaùp giaùc chi, tinh taán giaùc chi, hyû giaùc chi, khinh an giaùc chi, ñònh giaùc chi, xaû giaùc chi9. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù saùu, caùc Tyø-kheo thaáy roài, vui thích ôû trong ñoù, nhö bieån caû saûn sinh caùc loaïi chaâu baùu. Laïi nöõa, trong phaùp cuûa Ta, caùc chuùng sinh caïo boû raâu toùc, maëc ba phaùp y, xuaát gia hoïc ñaïo, ôû trong Voâ dö Nieát-baøn giôùi maø dieät ñoä; nhöng phaùp Ta khoâng coù taêng giaûm. Nhö bieån caû kia, caùc soâng ñoå vaøo maø vaãn khoâng coù taêng giaûm. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù baûy, caùc Tyø-kheo thaáy roài, vui thích ôû trong ñoù. Laïi nöõa, trong phaùp cuûa Ta coù ñònh Kim cang, coù ñònh Dieät taän, ñònh Nhaát thieát quang minh, ñònh Baát khôûi, caùc loaïi ñònh khoâng theå tính heát,10 caùc Tyø-kheo thaáy roài, vui thích ôû trong ñoù; nhö döôùi ñaùy bieån caû kia coù caùt vaøng. Ñoù goïi laø phaùp hieám coù thöù taùm, caùc Tyø-kheo thaáy roài, vui thích ôû trong ñoù. ÔÛ trong phaùp cuûa Ta coù taùm phaùp hieám coù naøy, caùc Tyø-kheo raát töï vui thích ôû trong ñoù. Luùc aáy, A-tu-luaân baïch Theá Toân: –Nhö trong phaùp cuûa Nhö Lai, giaû söû coù moät phaùp hieám coù thì cuõng hôn taùm phaùp hieám coù trong bieån kia, gaáp traêm, gaáp ngaøn laàn, khoâng theå so saùnh, ñoù chính laø taùm ñaïo Hieàn thaùnh. Laønh thay! Theá Toân ñaõ noùi nhöõng ñieàu naøy. Baáy giôø, Theá Toân laàn löôït noùi cho hoï nghe veà boá thí, trì giôùi, sinh Thieân, duïc laø töôûng baát tònh, laø höõu laäu, laø hoïa lôùn, giaûi thoaùt laø phaùp vi dieäu. Sau khi Theá Toân ñaõ thaáy taâm yù hoï khai môû, nhö nhöõng gì chö Phaät Theá Toân thöôøng thuyeát phaùp, Ngaøi noùi heát cho hoï veà Khoå, Taäp, Dieät, Ñaïo. Luùc naøy, A-tu-luaân lieàn töï nghó: “Ñaùng ra coù naêm Ñeá, nay Theá Toân chæ noùi boán Ñeá cho mình. Cho chö Thieân thì noùi naêm Ñeá!’ Luùc aáy, Thieân töû lieàn ngay treân choã ngoài maø ñöôïc Phaùp nhaõn thanh tònh. A-tu-luaân baïch Theá Toân: –Laønh thay! Theá Toân ñaõ noùi nhöõng ñieàu naøy. Nay con muoán trôû veà choã ôû. Theá Toân baûo: –Neân bieát hôïp thôøi.

6. No 26(35): Xaû boû teân hoï cuõ, ñoàng goïi laø “Sa-moân.” 7. No 26(35): Trong Chaùnh phaùp luaät naøy, söï tu hoïc tieán daàn töø caïn ñeán saâu. 8. Chaùnh phaùp

luaät cuûa Phaät ñeàu ñoàng moät vò: vò voâ duïc, vò giaùc ngoä, vò tòch tónh, vò ñaïo. Paøli, ibid.: Ayaö dhammavinayo ekaraso, vimuttiraso, chaùnh phaùp luaät naøy chæ moät vò: vò giaûi thoaùt. 9. Ñeå baûn: Nieäm giaùc yù, phaùp giaùc yù, tinh taán giaùc yù, hyû giaùc yù, yû giaùc yù, ñònh giaùc yù, hoä giaùc yù. 10. No 26(35), thay caùc ñònh (Tam-muoäi) maø baèng caùc Thaùnh quaû, A-la-haùn cho ñeán Tu-ñaø-hoaøn.

A-tu-luaân rôøi choã ngoài ñöùng daäy, ñaûnh leã saùt chaân Phaät, roài theo ñöôøng maø ñi. Luùc aáy, Thieân töû baûo A-tu-luaân: –Nhöõng gì oâng ñaõ nghó hoâm nay thaät laø khoâng toát! Nghó raèng: “Sao Nhö Lai vì chö Thieân noùi naêm Ñeá, vì ta noùi boán Ñeá?” Vì sao? Vì chö Phaät Theá Toân khoâng bao giôø noùi hai lôøi, chö Phaät khoâng bao giôø boû chuùng sinh, noùi phaùp cuõng khoâng bieát meät moûi, noùi phaùp cuõng laïi voâ taän, cuõng laïi khoâng löïa ngöôøi maø noùi phaùp, maø noùi phaùp vôùi taâm bình ñaúng. Chæ coù boán Ñeá laø Khoå, Taäp, Dieät, Ñaïo, nay oâng chôù coù nghó vaäy maø ñoå loãi Nhö Lai noùi coù naêm Ñeá. Luùc aáy, A-tu-luaân ñaùp: –Nay toâi ñaõ taïo vieäc khoâng toát, töï seõ saùm hoái. Toâi phaûi ñeán choã Nhö Lai ñeå hoûi nghóa naøy. A-tu-luaân vaø Thieân töû sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 511

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn caây Caáp coâ ñoäc, röøng Kyø-ñaø, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Trôøi ñaát chaán ñoäng maïnh laø do taùm nhaân duyeân. Theá naøo laø taùm? Tyø-kheo, neân bieát, ñaát Dieâm-phuø-lyù naøy Nam Baéc daøi hai vaïn, moät ngaøn do-tuaàn, Ñoâng Taây baûy ngaøn do-tuaàn, daøy saùu vaïn taùm ngaøn do-tuaàn, nöôùc daøy taùm vaïn boán ngaøn do-tuaàn, löûa daøy taùm vaïn boán ngaøn do-tuaàn, döôùi taàng löûa coù taàng gioù daøy saùu vaïn taùm ngaøn do-tuaàn, döôùi taàng gioù coù baùnh xe kim cöông, xaù-lôïi cuûa chö Phaät trong quaù khöù ñeàu ôû trong ñoù. Tyø-kheo neân bieát, hoaëc coù luùc gioù lôùn chính ñoäng, löûa cuõng ñoäng; löûa ñaõ ñoäng thì nöôùc lieàn ñoäng; nöôùc ñaõ ñoäng thì ñaát lieàn ñoäng. Ñoù goïi laø nhaân duyeân thöù nhaát khieán ñaát ñoäng maïnh. Laïi nöõa, Boà-taùt töø cung trôøi Ñaâu-suaát giaùng thaàn vaøo trong thai meï, luùc aáy maët ñaát cuõng ñoäng maïnh. Ñoù goïi laø nhaân duyeân thöù hai khieán ñaïi ñòa ñoäng. Laïi nöõa, khi Boà-taùt giaùng thaàn ra khoûi thai meï, luùc aáy trôøi ñaát ñoäng maïnh. Ñoù goïi laø nhaân duyeân thöù ba khieán ñaát ñoäng maïnh. Laïi nöõa, Boà-taùt xuaát gia hoïc ñaïo, thaønh Voâ thöôïng Chaùnh chaân, Ñaúng chaùnh giaùc, luùc ñoù trôøi ñaát ñoäng maïnh. Ñoù goïi laø nhaân duyeân thöù tö khieán ñaát ñoäng maïnh. Laïi nöõa, khi Nhö Lai nhaäp Voâ dö Nieát-baøn giôùi maø dieät ñoä, luùc ñoù trôøi ñaát ñoäng maïnh. Ñoù laø nhaân duyeân thöù naêm khieán ñaát ñoäng maïnh. Laïi nöõa, coù Tyø-kheo coù thaàn tuùc lôùn, taâm ñöôïc töï taïi, tuøy yù haønh voâ soá bieán hoùa, hoaëc phaân thaân thaønh caû traêm ngaøn, roài trôû laïi thaønh moät, phi haønh treân hö khoâng, xuyeân qua vaùch ñaù, voït leân laën xuoáng töï taïi, quaùn ñaát khoâng coù töôùng ñaát, roõ taát

caû ñeàu roãng khoâng, luùc naøy ñaát ñoäng maïnh. Ñoù goïi laø nhaân duyeân thöù saùu khieán ñaát ñoäng maïnh. Laïi nöõa, chö Thieân coù thaàn tuùc lôùn, thaàn ñöùc voâ löôïng. Töø nôi aáy maïng chung, sinh vaøo coõi kia; nhôø phöôùc haïnh ñôøi tröôùc neân caùc ñöùc ñaày ñuû, boû hình trôøi cuõ, ñöôïc laøm Ñeá Thích, hoaëc laøm Phaïm Thieân vöông, luùc aáy ñaát ñoäng maïnh. Ñoù goïi laø nguyeân nhaân thöù

11. A.viii. 70 Bhuømicaøla. Haùn, No 26(36).

baûy khieán ñaát ñoäng maïnh. Laïi nöõa, neáu chuùng sinh naøo khi maïng chung heát phöôùc. Luùc aáy, caùc quoác vöông khoâng thích nöôùc mình, neân hoï coâng phaït laãn nhau, hoaëc cheát vì ñoùi thieáu, hoaëc cheát vì ñao, kích, luùc aáy trôøi ñaát ñoäng maïnh. Ñoù goïi laø nhaân duyeân thöù taùm khieán ñaát ñoäng maïnh. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 612

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Toân giaû A-na-luaät du haønh taïi nôi maø boán Phaät ñaõ töøng cö truù. Luùc aáy, A-na-luaät ôû nôi vaéng veû, suy nghó: “Trong caùc ñeä töû cuûa Thích-ca Vaên Phaät, nhöõng vò thaønh töïu giôùi ñöùc, trí tueä ñeàu nöông vaøo giôùi luaät, ñöôïc nuoâi lôùn trong chaùnh phaùp naøy. Trong caùc Thanh vaên, ngöôøi naøo giôùi luaät khoâng ñaày ñuû, nhöõng vò aáy ñeàu xa lìa chaùnh phaùp, khoâng töông öng vôùi giôùi luaät. Nay nhö hai phaùp naøy, giôùi vaø vaên, phaùp naøo hôn? Nay ta ñem goác nhaân duyeân naøy ñeán hoûi Nhö Lai, vieäc naøy nhö theá naøo?” A-na-luaät laïi suy nghó: “Phaùp naøy laø sôû haønh cuûa ngöôøi bieát ñuû, chaúng phaûi laø sôû haønh cuûa ngöôøi khoâng bieát chaùn ñuû; laø sôû haønh cuûa ngöôøi ít muoán, chaúng phaûi laø sôû haønh cuûa ngöôøi nhieàu ham muoán. Phaùp naøy laø sôû haønh cuûa ngöôøi thích nôi vaéng veû, chaúng phaûi sôû haønh cuûa ngöôøi ôû nôi oàn aøo. Phaùp naøy laø sôû haønh cuûa ngöôøi trì giôùi, chaúng phaûi sôû haønh cuûa ngöôøi phaïm giôùi. Laø sôû haønh cuûa ngöôøi coù ñònh, chaúng phaûi sôû haønh cuûa ngöôøi ñoäng loaïn. Laø sôû haønh cuûa ngöôøi trí tueä, chaúng phaûi laø sôû haønh cuûa ngöôøi ngu. Laø sôû haønh cuûa ngöôøi nghe nhieàu, chaúng phaûi sôû haønh cuûa ngöôøi ít nghe. Roài A-na-luaät suy nghó: “Ta haõy ñeán choã Theá Toân ñeå hoûi veà nghóa naøy, veà taùm ñieàu suy nieäm cuûa baäc Ñaïi nhaân naøy.” Baáy giôø, Theá Toân ñang ôû taïi vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Trong thôøi gian aáy, vua Ba-tö-naëc thænh Phaät vaø Taêng Tyø-kheo haï an cö chín möôi ngaøy. Roài thì A-na-luaät daãn naêm traêm Tyø-kheo du hoùa trong nhaân gian, laàn hoài ñi ñeán nöôùc Xaù-veä, ñeán choã Nhö Lai, ñaûnh leã saùt chaân Phaät vaø ngoài qua moät beân. Luùc aáy, A-na-luaät baïch Theá Toân: –ÔÛ nôi vaéng veû, con ñaõ suy nghó nghóa naøy: “Giôùi vaø vaên; trong hai phaùp naøy, phaùp naøo hôn?” Theá Toân lieàn noùi keä naøy cho A-na-luaät: Nay oâng khôûi hoà nghi Giôùi hôn, hay vaên hôn Giôùi luaät hôn haún kinh Ñieàu ñoù, coù gì nghi? Vì sao? A-na-luaät neân bieát, Tyø-kheo naøo thaønh töïu giôùi, vò aáy ñaéc

ñònh. Ñaõ ñaéc ñònh, lieàn ñöôïc trí tueä. Ñaõ coù trí tueä, lieàn ñöôïc ña vaên. Ñaõ ñöôïc ña vaên, lieàn ñöôïc giaûi thoaùt. Ñaõ giaûi thoaùt, seõ ôû trong Voâ dö Nieát-baøn giôùi maø dieät ñoä. Do ñaây maø bieát giôùi laø hôn heát. Khi aáy, A-na-luaät noùi vôùi Theá Toân veà taùm ñieàu suy nieäm cuûa baäc Ñaïi nhaân. Phaät

12. Paøli, A.viii. 30 Anurudha. Haùn, No 26(74). No 46.

baûo A-na-luaät: –Laønh thay, laønh thay A-na-luaät! Nhöõng ñieàu nay oâng nghó chính laø nhöõng ñieàu baäc Ñaïi nhaân tö duy. Ít muoán, bieát ñuû, ôû nôi vaéng veû, thaønh töïu giôùi, thaønh töïu Tam-muoäi, thaønh töïu trí tueä, thaønh töïu giaûi thoaùt, thaønh töïu ña vaên. Naøy A-na-luaät, oâng haõy xaùc laäp yù, tö duy veà taùm ñieàu suy nieäm cuûa baäc Ñaïi nhaân. Theá naøo laø taùm? Ñaây laø phaùp sôû haønh cuûa ngöôøi tinh taán, chaúng phaûi laø sôû haønh cuûa ngöôøi bieáng nhaùc. Vì sao? Vì Ta nhôø söùc tinh taán maø sieâu vieät, thaønh Phaät tröôùc, coøn Boà-taùt Di-laëc phaûi traûi qua ba möôi kieáp môùi thaønh Voâ thöôïng Chaùnh chaân Ñaúng chaùnh giaùc. A-na-luaät neân bieát, Chö Phaät Theá Toân ñeàu gioáng nhau, cuõng ñoàng giôùi luaät, giaûi thoaùt, trí tueä khoâng coù gì khaùc; cuõng ñoàng Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän, coù ba möôi hai töôùng, taùm möôi veû ñeïp trang nghieâm thaân mình, nhìn khoâng bieát chaùn, vôùi ñænh ñaàu khoâng theå nhìn thaáy. Taát caû nhöõng vieäc treân ñeàu gioáng nhau, chæ coù tinh taán laø khoâng ñoàng. Trong chö Phaät Theá Toân ôû quaù khöù vaø vò lai, Ta laø vò tinh taán baäc nhaát. Cho neân, naøy A-na-luaät, ôû ñaây taùm ñieàu suy nieäm cuûa baäc Ñaïi nhaân naøy laø hôn heát, laø toân laø quyù, khoâng theå so saùnh. Gioáng nhö do söõa maø coù laïc, do laïc maø coù toâ, do toâ maø coù ñeà hoà; nhöng ôû trong ñoù, ñeà hoà laïi laø khoâng coù gì so saùnh. ÔÛ ñaây cuõng vaäy, trong ñieàu taùm suy nieäm cuûa baäc Ñaïi nhaân, nieäm tinh taán laø hôn heát, thaät khoâng gì ñeå so saùnh. Cho neân, naøy A-na-luaät, phaûi phuïng haønh taùm ñieàu suy nieäm cuûa baäc Ñaïi nhaân. Vaø cuõng neân phaân bieät nghóa cuûa noù cho boán boä chuùng. Neáu taùm ñieàu suy nieäm cuûa baäc Ñaïi nhaân ñöôïc löu truyeàn ôû ñôøi, ñeä töû Ta ñeàu seõ thaønh ñaïo Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A-na- haøm, A-la-haùn. Vì sao? Vì phaùp cuûa Ta laø sôû haønh cuûa ngöôøi ít muoán, chaúng phaûi laø sôû haønh cuûa ngöôøi muoán nhieàu; phaùp cuûa Ta laø sôû haønh cuûa ngöôøi bieát ñuû, chaúng phaûi laø sôû haønh cuûa ngöôøi khoâng bieát ñuû. Phaùp cuûa Ta laø sôû haønh cuûa ngöôøi ôû nôi vaéng veû, chaúng phaûi laø sôû haønh cuûa ngöôøi ôû choán ñoâng ngöôøi. Phaùp cuûa Ta laø sôû haønh cuûa ngöôøi trì giôùi, chaúng phaûi laø sôû haønh cuûa ngöôøi phaïm giôùi. Phaùp cuûa Ta laø sôû haønh cuûa ngöôøi coù ñònh, chaúng phaûi laø sôû haønh cuûa ngöôøi ñoäng loaïn. Phaùp cuûa Ta laø sôû haønh ngöôøi trí, chaúng phaûi laø sôû haønh cuûa ngöôøi ngu. Phaùp cuûa Ta laø sôû haønh cuûa ngöôøi nghe nhieàu, chaúng phaûi laø sôû haønh cuûa ngöôøi ít nghe. Phaùp cuûa Ta laø sôû haønh cuûa ngöôøi tinh taán, chaúng phaûi laø sôû haønh cuûa ngöôøi bieáng nhaùc. Cho neân, naøy A-na-luaät, boán boä chuùng haõy tìm caàu phöông tieän haønh taùm ñieàu suy nieäm cuûa baäc ñaïi nhaân. Naøy A-na-luaät, caàn phaûi hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. A-na-luaät sau khi nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû

phuïng haønh.

KINH SOÁ 713

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Coù taùm chuùng, caùc oâng neân bieát. Nhöõng gì laø taùm? Chuùng Saùt-lôïi, chuùng Baø-la-

13. Paøli, A.viii. 69 Parisaø.

moân, chuùng Tröôûng giaû, chuùng Töù Thieân vöông, chuùng trôøi Tam thaäp tam, chuùng Ma, chuùng Phaïm thieân. Tyø-kheo neân bieát, khi xöa Ta ñaõ töøng vaøo trong chuùng Saùt-lôïi ñeå cuøng thaêm hoûi, ñaøm luaän, trong ñoù khoâng coù ai ngang baèng Ta. Ta ñi moät mình, khoâng baïn löùa, khoâng ai cuøng haøng; Ta ít muoán bieát ñuû, yù nghó khoâng taùn loaïn, thaønh töïu giôùi, thaønh töïu Tam-muoäi, thaønh töïu trí tueä, thaønh töïu giaûi thoaùt, thaønh töïu ña vaên, thaønh töïu tinh taán. Ta laïi nhôù, khi ñeán trong chuùng Baø-la-moân, chuùng Tröôûng giaû, chuùng Sa-moân, chuùng Töù Thieân vöông, chuùng trôøi Tam thaäp tam, chuùng Ma, chuùng Phaïm thieân cuøng thaêm hoûi, baøn luaän. Ta ñi moät mình, khoâng baïn löùa, khoâng ai cuøng haøng; ôû trong ñoù, Ta toái toân, khoâng ai saùnh ngang; ít muoán bieát ñuû, yù khoâng taùn loaïn, thaønh töïu giôùi, thaønh töïu Tam- muoäi, thaønh töïu trí tueä, thaønh töïu giaûi thoaùt, thaønh töïu ña vaên, thaønh töïu tinh taán. Khi aáy, Ta ôû trong taùm boä chuùng, ñi moät mình, khoâng baïn löùa, laøm caây loïng lôùn cho caùc chuùng sinh. Baáy giôø, taùm boä chuùng khoâng ai coù theå thaáy ñaûnh, cuõng khoâng daùm nhìn dung nhan, huoáng laø cuøng luaän nghóa. Vì sao? Vì Ta cuõng khoâng thaáy coù ai trong chuùng Trôøi, Ngöôøi, Ma, Ma thieân, Sa-moân, Baø-la-moân, coù theå thaønh töïu taùm phaùp naøy, töø Nhö Lai coøn khoâng keå. Cho neân, Tyø-kheo, haõy tìm caàu phöông tieän haønh taùm phaùp naøy. Caùc Tyø-kheo, caàn phaûi hoïc ñieàu naøy nhö vaäy.

Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 8

nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, tröôûng giaû A-na-baân-ñeå ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài qua moät beân. Baáy giôø, Theá Toân baûo tröôûng giaû: –Trong nhaø tröôûng giaû coù boá thí roäng raõi khoâng? Tröôûng giaû baïch Phaät: –Baàn gia boá thí suoát ngaøy ñeâm trong boán coång thaønh, chôï lôùn, trong nhaø, ñöôøng ñi, cuøng Phaät vaø Taêng Tyø-kheo. Ñoù laø taùm nôi boá thí. Nhö vaäy, Theá toân, tuøy choã caàn cuûa hoï, caàn aùo boá thí aùo, caàn thöùc aên boá thí thöùc aên, hay traân baûo trong nöôùc, quyeát khoâng traùi nghòch. Noùi chung y phuïc, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng naèm, thuoác men trò lieäu beänh, taát caû ñeàu cung caáp cho hoï. Cuõng coù chö Thieân ñeán choã con, ôû giöõa hö khoâng baûo con: “Haõy phaân bieät

toân ti, ngöôøi naøy trì giôùi, ngöôøi naøy phaïm giôùi; cho ñaây thì ñöôïc phöôùc, cho kia khoâng quaû baùo.” Nhöng taâm con chaân chaùnh khoâng coù ñaây, kia, khoâng khôûi taâm theâm bôùt, raûi loøng töø bình ñaúng ñoái vôùi taát caû chuùng sinh. Caùc chuùng sinh nöông vaøo maïng caên maø hình toàn taïi, coù thöùc aên thì toàn taïi, khoâng coù thöùc aên thì maïng khoâng cöùu ñöôïc. Boá thí cho heát thaûy chuùng sinh thì ñöôïc voâ löôïng phöôùc baùo, höôûng quaû baùo aáy khoâng coù taêng giaûm. Phaät baûo tröôûng giaû: –Laønh thay, laønh thay, tröôûng giaû! Ngöôøi boá thí bình ñaúng thì phöôùc toái toân ñeä nhaát. Nhöng taâm chuùng sinh thì laïi coù hôn, coù keùm. Boá thí cho ngöôøi trì giôùi thì hôn ngöôøi phaïm giôùi. Luùc aáy, Thieân thaàn trong hö khoâng voâ cuøng hoan hyû, lieàn noùi baøi keä naøy: Phaät noùi thí coù choïn Keû ngu coù taêng giaûm Caàu ruoäng phöôùc toát kia Ñaâu qua chuùng Nhö Lai. Nhöng nhöõng ñieàu Theá Toân daïy nay thaät laø hay thay! Boá thí ngöôøi trì giôùi hôn ngöôøi phaïm giôùi. Baáy giôø, Theá Toân baûo: –Nay Ta seõ noùi cho oâng nghe veà chuùng Hieàn thaùnh. Haõy neân ghi nhôù kyõ vaø ghi nhaän trong loøng. Hoaëc coù tröôøng hôïp boá thí ít maø ñöôïc phöôùc nhieàu; hoaëc boá thí nhieàu ñöôïc phöôùc nhieàu. Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå baïch Phaät: –Cuùi xin Theá Toân dieãn baøy nghóa kia. Sao goïi laø boá thí ít maø ñöôïc phöôùc nhieàu? Sao goïi laø thí nhieàu ñöôïc phöôùc nhieàu? Phaät baûo tröôûng giaû: –Höôùng A-la-haùn, ñaéc A-la-haùn; höôùng A-na-haøm, ñaéc A-na-haøm; höôùng Tö-ñaø- haøm, ñaéc Tö-ñaø-haøm; höôùng Tu-ñaø-hoaøn, ñaéc Tu-ñaø-hoaøn. Naøy tröôûng giaû, ñoù goïi laø chuùng Hieàn thaùnh. ÔÛ ñoù, thí ít ñöôïc maø phöôùc nhieàu, thí nhieàu ñöôïc phöôùc nhieàu. Baáy giôø, Theá Toân lieàn noùi keä naøy:

Ngöôøi thaønh töïu boán höôùng Ngöôøi thaønh töïu boán quaû Ñoù laø chuùng Hieàn thaùnh Boá thí ñöôïc nhieàu phöôùc. Chö Phaät Theá Toân trong quaù khöù laâu xa cuõng coù chuùng Hieàn thaùnh naøy nhö Ta hoâm nay khoâng khaùc. Giaû söû chö Phaät Theá Toân trong vò lai xuaát hieän ôû ñôøi, cuõng coù chuùng Hieàn thaùnh nhö vaäy. Cho neân, tröôûng giaû haõy cuùng döôøng chuùng Hieàn thaùnh vôùi taâm vui veû. Luùc aáy, Theá Toân noùi phaùp vi dieäu cho oâng tröôûng giaû, xaùc laäp trong ñòa vò khoâng thoaùi chuyeån. Tröôûng giaû sau khi nghe phaùp xong, voâ cuøng hoan hyû, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñaûnh leã saùt chaân, nhieãu Phaät ba voøng, roài lui ñi. Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå sau khi nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 914

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Neáu thieän nam, thieän nöõ naøo duøng cuûa caûi boá thí thì thu ñöôïc taùm coâng ñöùc. Nhöõng gì laø taùm? 1. Boá thí ñuùng thôøi, chaúng phaûi phi thôøi. 2. Boá thí trong saïch, chaúng phaûi laø oâ ueá. 3. Töï tay ban phaùt, chaúng sai ngöôøi khaùc. 4. Theä nguyeän boá thí, khoâng taâm kieâu. 5. Boá thí giaûi thoaùt, khoâng troâng chôø quaû baùo. 6. Boá thí caàu tòch dieät, khoâng caàu sinh Thieân. 7. Boá thí caàu ruoäng toát, khoâng boá thí nôi ñaát

hoang. 8. Ñem coâng ñöùc naøy boá thí cho chuùng sinh, khoâng töï vì mình. Tyø-kheo, thieän nam, thieän nöõ naøo ñem cuûa caûi boá thí thì seõ ñöôïc taùm coâng ñöùc nhö vaäy. Baáy giôø, Theá Toân lieàn noùi keä naøy: Ngöôøi trí tuøy thôøi thí Khoâng coù taâm keo kieät Nhöõng coâng ñöùc ñaõ taïo Ñeàu ñem boá thí ngöôøi. Thí naøy laø hôn heát Ñöôïc chö Phaät khen ngôïi Hieän ñôøi höôûng quaû kia Qua ñôøi höôûng phöôùc trôøi. Cho neân, Tyø-kheo ai muoán caàu quaû baùo kia neân haønh taùm vieäc naøy. Baùo kia voâ löôïng, khoâng theå keå heát, seõ ñöôïc chaâu baùu cam loà, daàn daàn ñöa ñeán dieät ñoä.

14. Paøli, A.viii. 37 Sappurisa.

Caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 10

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp coâ ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Nay Ta seõ noùi veà con ñöôøng ñöa ñeán ñòa nguïc vaø con ñöôøng höôùng ñeán Nieát-baøn, haõy ghi nhôù kyõ chôù ñeå queân soùt. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: –Thöa vaâng, Theá Toân! Caùc Tyø-kheo vaâng theo lôøi Phaät daïy. Phaät baûo Tyø-kheo: –Theá naøo laø con ñöôøng ñöa ñeán ñòa nguïc vaø con ñöôøng höôùng ñeán Nieát-baøn? Taø kieán laø ñöôøng ñeán ñòa nguïc, chaùnh kieán laø con ñöôøng höôùng Nieát-baøn. Taø tö duy15 laø ñöôøng ñeán ñòa nguïc, chaùnh tö duy16 laø con ñöôøng höôùng Nieát-baøn. Taø ngöõ laø ñöôøng ñeán ñòa nguïc, chaùnh ngöõ laø con ñöôøng höôùng Nieát-baøn. Taø nghieäp laø ñöôøng ñeán ñòa nguïc, chaùnh nghieäp laø con ñöôøng höôùng Nieát-baøn. Taø maïng laø ñöôøng ñeán ñòa nguïc, chaùnh maïng laø con ñöôøng höôùng Nieát-baøn. Taø phöông tieän laø ñöôøng ñeán ñòa nguïc, chaùnh phöông tieän laø con ñöôøng höôùng Nieát-baøn. Taø nieäm laø ñöôøng ñeán ñòa nguïc, chaùnh nieäm laø con ñöôøng höôùng Nieát-baøn. Taø ñònh laø ñöôøng ñeán ñòa nguïc, chaùnh ñònh laø con ñöôøng höôùng Nieát-baøn. Naøy caùc Tyø-kheo, ñoù goïi laø con ñöôøng ñöa ñeán ñòa nguïc, con ñöôøng höôùng ñeán Nieát-baøn. Nhöõng gì chö Phaät Theá Toân ñaõ caàn noùi, nay Ta cuõng ñaõ hoaøn taát. Caùc oâng haõy ôû nôi vaéng veû, ngoài döôùi boùng goác caây, nieäm haønh thieän phaùp, chôù coù bieáng nhaùc. Nay khoâng sieâng thöïc haønh, sau hoái haän khoâng kòp. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

Keä toùm taét:
Phi thôøi, ñòa nguïc, ñaïo
Trôøi, Tu-luaân, ñaát ñoäng
Taùm nieäm ñaïi nhaân, chuùng
Thieän nam thí, ñaïo.

15.
Ñeå baûn: Taø trò.
16.
Ñeå baûn: Chaùnh trò.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.